

“REVIQUAL” д.о.о.
РЕВИЗИЈА, РАЧУНОВОДСТВО И КОНСАЛТИНГ

"ФАБРИКА МОТОРА СПЕЦИЈАЛНЕ НАМЈЕНЕ" А.Д. ПАЛЕ

**ИЗВЈЕШТАЈ НЕЗАВИСНОГ РЕВИЗОРА
О ФИНАНСИЈСКИМ ИЗВЈЕШТАЈИМА
ЗА 2010. ГОДИНУ**

Источно Сарајево, 04.05.2011.године

САДРЖАЈ

	Страна
ИЗВЈЕШТАЈ НЕЗАВИСНОГ РЕВИЗОРА	3
ФИНАНСИЈСКИ ИЗВЈЕШТАЈИ	4
Биланс стања	4
Биланс успјеха	9
Биланс токова готовине	13
Извјештај о промјенама на капиталу	15
ОСНОВНИ ПОДАЦИ О ДРУШТВУ	17
ЗАКОНСКИ И ДРУГИ ОСНОВ ЗА САСТАВЉАЊЕ И ПРЕЗЕНТАЦИЈУ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЈЕШТАЈА	20
РЕВИЗИЈА ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЈЕШТАЈА	21
РАЧУНОВОДСТВЕНЕ ПОЛИТИКЕ	22
НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ	28
Напомене уз биланс стања	28
Напомене уз биланс успјеха	36
Напомене уз биланс токова готовине	41
Напомене уз извјештај о промјенама у капиталу	41
ПОТЕНЦИЈАЛНА СРЕДСТВА И ОБАВЕЗЕ	42
ВАНРЕДНИ ДОГАЂАЈИ	42
НАКНАДНИ ДОГАЂАЈИ	42
СТАЛНОСТ ПОСЛОВАЊА	42
ДОКУМЕНТАЦИЈА РЕВИЗОРА	43

ПРИЛОЗИ

- Писмо потврде – изјава Управе Друштва
- Изјава о независности и компетентности
- Фотокопије лиценце Министарства финансијс РС

**"ФАБРИКА МОТОРА СПЕЦИЈАЛНЕ НАМЈЕНЕ" А.Д. ПАЛЕ
СКУПШТИНИ АКЦИОНАРА И НАДЗОРНОМ ОДБОРУ**

МИШЉЕЊЕ НЕЗАВИСНОГ РЕВИЗОРА

Обавили смо ревизију приложених финансијских извјештаја предузећа "ФАБРИКА МОТОРА СПЕЦИЈАЛНЕ НАМЈЕНЕ" А.Д. Пале (у даљем тексту "Друштво") који обухватају биланс стања, на дан 31. децембра 2010. године, одговарајући биланс успјеха, извјештај о промјенама на капиталу и биланс токова готовине за годину која се завршава на тај дан, као и преглед значајних рачуноводствених политика и напомена уз финансијске извјештаје.

Одговорност руководства за финансијске извјештаје

Руководство је одговорно за састављање и објективну презентацију финансијских извјештаја у складу са Рачуноводственим прописима Републике Српске, као и за интерне контроле које су релевантне за припрему финансијских извјештаја који не садрже погрешне информације од материјалног значаја, настале усљед нерегуларности или грешке.

Одговорност ревизора

Наша одговорност је да изразимо мишљење о приложеним финансијским извјештајима на основу обављене ревизије. Ревизију смо обавили у складу са Међународним стандардима ревизије и Законом о рачуноводству и ревизији Републике Српске. Ти стандарди налажу усаглашеност са етичким принципима, као и да ревизију планирамо и обавимо на начин који омогућава да се, у разумној мјери, увјеримо да финансијски извјештаји не садрже погрешне информације од материјалног значаја.

Ревизија укључује спровођење поступака у циљу прибављања ревизијских доказа о износима и информацијама објелодањеним у финансијским извјештајима. Одабрани поступци су засновани на просуђивању ревизора, укључујући процјену ризика материјално значајних грешака садржаних у финансијским извјештајима, насталих усљед нерегуларности или грешке. Приликом процјене тих ризика, ревизор разматра интерне контроле које су релевантне за састављање и објективну презентацију финансијских извјештаја, у циљу осмишљавања најбољих могућих ревизорских процедура, али не у циљу изражавања мишљења о ефикасности система интерних контрола правног лица. Ревизија, такође, укључује оцјену примјењених рачуноводствених политика и вредновање значајних процеса које је извршило руководство, као и оцјену опште презентације финансијских извјештаја.

Сматрамо да су ревизијски докази које смо прибавили довољни и одговарајући, те да обезбјеђују разумну основу за изражавање нашег мишљења.

Мишљење

По нашем мишљењу, финансијски извјештаји истинито и објективно, по свим материјално значајним питањима, приказују финансијски положај Друштва, на дан 31. децембра 2010. године, као и резултате његовог пословања и токове готовине за годину која се завршава на тај дан, у складу са Међународним рачуноводственим стандардима, Међународним стандардима финансијског извјештавања и рачуноводственим прописима Републике Српске.

Скретање пажње

Не изражавајући резерву у односу на дато мишљење, скрећемо пажњу на тачку Х овог извјештаја. Постоји неизвјесност у погледу сталности пословања Друштва, због чега наше мишљење није позитивно у контексту овог питања.

Источно Сарајево, 04.05.2011. године

„REVIQUAL“ д.о.о.
Источно Сарајево

Мр Ранко Батинић,
овлашћени ревизор

I ФИНАНСИЈСКИ ИЗВЈЕШТАЈИ

БИЛАНС СТАЊА

(Извјештај о финансијском положају)

на дан 31.12.2010. године

Група рачуна / рачун	ПОЗИЦИЈА	Ознака за АОП	Износ на дан биланса текуће године			Износ на дан биланса претходне године (почетно стање)
			Бруто	Исправка вриједности	Нето (4-5)	
1	2	3	4	5	6	7
	АКТИВА					
	А. СТАЛНА ИМОВИНА	001	64.792.661	55.438.720	9.353.941	9.838.144
	(002+008+015+021+030)					
01	I НЕМАТЕРИЈАЛНА УЛАГАЊА (003 до 007)	002				0
010	1. Улагања у развој	003				0
011	2. Концесије, патенти, лиценце и остала права	004				
012	3. Goodwill	005				
014	4. Остала нематеријална Улагања	006				
015 и 016	5. Аванси и нематеријална улагања у припреми	007				
02	II НЕКРЕТНИНЕ, ПОСТРОЈЕЊА, ОПРЕМА И ИНВЕСТИЦИОНЕ НЕКРЕТНИНЕ (009 до 014)	008	64.790.898	55.438.720	9.352.178	9.836.381
020	1. Земљиште	009	697.958		697.958	697.958
021	2. Грађевински објекти	010	17.027.365	10.024.496	7.002.869	7.422.746
022	3. Постројења и опрема	011	47.065.575	45.414.224	1.651.351	1.661.625
023	4. Инвестиционе некретнине	012				
027 и 028	5. Аванси и некретнине, постројења, опрема и инвестиционе некретнине у припреми	013				54.052
029	6. Улагање на туђим некретнинама, постројењима и опреми	014				
03	III БИОЛОШКА СРЕДСТВА И СРЕДСТВА КУЛТУРЕ (016 до 020)	015				
030	1. Шуме	016				
031	2. Вишегодишњи засади	017				
032	3. Основно стадо	018				
033	4. Средства културе	019				
038 и 039	5. Аванси и биолошка средства и средства културе у припреми	020				
04	IV ДУГОРОЧНИ ФИНАНСИЈСКИ ПЛАСМАНИ (022 до 029)	021				
040, дио 049	1. Учешће у капиталу зависних правних лица	022				
041, дио 049	2. Учешће у капиталу других правних лица	023				
042, дио 049	3. Дугорочни кредити повезаним правним лицима	024				
043, дио 049	4. Дугорочни кредити у земљи	025				
044, дио 049	5. Дугорочни кредити у Иностранству	026				

1	2	3	4	5	6	7
045, дио 049	6. Финансијска средства расположива за продају	027				
046, дио 049	7. Финансијска средства која се држе до рока доспијећа	028				
048, дио 049	8.Остали дугорочни финансијски пласмани	029				
050	В ОДЛОЖЕНА ПОРЕСКА СРЕДСТВА	030	1.763		1.763	1.763
	Б. ТЕКУЋА ИМОВИНА (032+039+060)	031	8.871.064	3.234.058	5.637.006	5.657.224
10 до 15	I ЗАЛИХЕ, СТАЛНА СРЕДСТВА И СРЕДСТВА ОБУСТАВЉЕНОГ ПОСЛОВАЊА НАМИЈЕЊЕНА ПРОДАЈИ (033 до 038)	032	7.412.634	1.983.558	5.429.076	5.503.226
100 до 109	1. Залихе материјала	033	3.470.836	852.219	2.618.617	2.645.098
110 до 112	2.Залихе недовршене производње, полупроизвода и недовршених услуга	034	2.365.043		2.365.043	2.406.646
120	3. Залихе готових производа	035	503.750	94.016	409.734	409.734
130 до 139	4. Залихе робе	036				
140 до 149	5. Стална сред. и сред. обуст. посл. намијењена продаји	037				
150 до 159	6. Дати аванси	038	1.073.005	1.037.323	35.682	41.748
	II КРАТКОРОЧНА ПОТРАЖИВА- ЊА, ПЛАСМАНИ И ГОТОВИНА (040+046+055+058+059)	039	1.458.430	1.250.500	207.930	153.998
20, 21, 22	1. Краткорочна потраживања (041 до 045)	040	1.429.100	1.250.500	178.600	45.802
200, дио 209	а) Купци–повезана правна лица	041				
201, дио 209	б) Купци у земљи	042	690.453	681.072	9.381	43.156
202, дио 209	в) Купци у иностранству	043	243.708	242.305	1.403	1.403
210 до 219	г) Потраживања из специфичних послова	044	262.988	99.481	163.507	
220 до 229	д) Друга краткорочна потраживања	045	231.951	227.642	4.309	1.243
23	2. Краткорочни финансијски пласмани (047 до 054)	046				
230, дио 239	а) Краткорочни кредити повезаним правним лицима	047				
231, дио 239	б) Краткорочни кредити у земљи	048				
232, дио 239	в) Краткорочни кредити у иностранству	049				
233 и 234	г) Дио дугорочних финансијских пласмана који доспијевају за наплату у периоду до годину дана	050				
235, дио 239	д) Финансијска средства по фер вриједности кроз биланс успјеха намијењена трговању	051				
236, дио 239	ђ) Финанс. сред. означена по фер вријед. кроз БУ	052				
237	е) Откупљене сопствене акције и откупљени сопствени удјели намијењени продаји или поништавању	053				
238, дио 239	ж) Остали краткорочни пласмани	054				

1	2	3	4	5	6	7
24	3. Готовински еквиваленти и готовина (056+057)	055	24.464		24.464	97.637
240	а) Готовински еквиваленти – хартије од вриједности	056				
241 до 249	б) Готовина	057	24.464		24.464	97.637
270 од 279	4. Порез на додату вриједност	058	4.866		4.866	3.059
280 до 289, осим 288	5. Активна временска Разграничења	059				7.500
288	III ОДЛОЖЕНА ПОРЕСКА СРЕДСТВА	060				
29	В. ГУБИТАК ИЗНАД ВИСИНЕ КАПИТАЛА	061				
	Г. ПОСЛОВНА АКТИВА (001+031+061)	062	73.663.725	58.672.778	14.990.947	15.495.368
880 до 888	Д. ВАНБИЛАНСНА АКТИВА	063	1.642.491		1.642.491	1.644.616
	Ђ. УКУПНА АКТИВА (062+063)	064	75.306.216	58.672.778	16.633.438	17.139.984

БИЛАНС СТАЊА – (наставак)

Извјештај о финансијском положају
на дан 31.12.2010. године

Група рачуна (рачун)	ПОЗИЦИЈА	Ознака за АОП	Износ на дан биланса текуће године	Износ на дан биланса претходне године (почетно стање)
1	2	3	4	5
	ПАСИВА			
	А. КАПИТАЛ (102-109+110+111+114+115-116+117-122)	101	8.896.184	10.666.379
30	I ОСНОВНИ КАПИТАЛ (103 до 108)	102	14.904.982	14.904.982
300	1. Акцијски капитал	103	14.904.982	14.904.982
302	2. Удјели друштва са ограниченом Одговорношћу	104		
303	3. Задружни удјели	105		
304	4. Улози	106		
305	5. Државни капитал	107		
306	6. Остали основни капитал	108		
31	II УПИСАНИ НЕУПЛАЋЕНИ КАПИТАЛ	109		
320	III ЕМИСИОНА ПРЕМИЈА	110		
дио 32	IV РЕЗЕРВЕ (112+113)	111	1.331	1.331
321	1. Законске резерве	112	1.331	1.331
322	2. Статутарне резерве	113		
330, 331 и 334	V РЕВАЛОРИЗАЦИОНЕ РЕЗЕРВЕ	114	1.667.167	1.667.167
332	VI НЕРЕАЛИЗОВАНИ ДОБИЦИ ПО ОСНОВУ ФИНАНСИЈСКИХ СРЕДСТАВА РАСПОЛОЖИВИХ ЗА ПРОДАЈУ	115		
333	VII НЕРЕАЛИЗОВАНИ ГУБИЦИ ПО ОСНОВУ ФИНАНСИЈСКИХ СРЕДСТАВА РАСПОЛОЖИВИХ ЗА ПРОДАЈУ	116		
34	VIII НЕРАСПОРЕЂЕНИ ДОБИТАК (118 до 121)	117		
340	1. Нераспоређени добитак ранијих Година	118		
341	2. Нераспоређени добитак текуће године	119		
342	3. Нераспоређени вишак прихода над Расходима	120		
343	4. Нето приход од самосталне Дјелатности	121		
35	IX. ГУБИТАК ДО ВИСИНЕ КАПИТАЛА (123+124)	122	7.677.296	5.907.101
350	1. Губитак ранијих година	123	5.907.101	4.520.588
351	2. Губитак текуће године	124	1.770.195	1.386.513
40	Б. ДУГОРОЧНА РЕЗЕРВИСАЊА (126 до 131)	125		
400	1. Резервисања за трошкове у гарантном року	126		

1	2	3	4	5
401	2. Резервисања за трошкове обнављања природних богатстава	127		
402	3. Резервисања за задржане кауције и Депозите	128		
403	4. Резервисања за трошкове Реструктурирања	129		
404	5. Резервисања за накнаде и бенефиције Запослених	130		
405	6. Остала дугорочна резервисања	131		
	В. ОБАВЕЗЕ (133+142)	132	6.094.763	4.828.989
41, осим 418	I ДУГОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ (134 до 141)	133		
410	1. Обавезе које се могу конверт. у капитал	134		
411	2. Обавезе према повез. прав. Лицима	135		
412	3. Обавезе по емитованим дугорочним хартијама од вриједности	136		
413 и 414	4. Дугорочни кредити	137		
415 и 416	5. Дугорочне обавезе по финансијском Лизингу	138		
417	6. Дугорочне обавезе по фер вриједности кроз биланс успјеха	139		
418	7. Одложене пореске обавезе	140		
419	8. Остале дугорочне обавезе	141		
42 до 48	II КРАТКОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ (143+148+153+154+155+156+157+158+159+160)	142	6.094.763	4.828.989
42	1. Краткорочне финансијске обавезе (144 до 147)	143	500	
420 до 423	а) Краткорочни кредити и обавезе по емитованим краткорочним хартијама од вриједности	144		
424 и 425	б) Дио дугорочних финансијских обавеза који за плаћање доспијева у периоду до годину дана	145		
426	в) Краткорочне обавезе по фер вриједности кроз биланс успјеха	146		
429	г) Остале краткор. финан. Обавезе	147	500	
43	2. Обавезе из пословања (149 до 152)	148	240.961	214.891
430	а) Примљени аванси, депозити и кауције	149	59.330	54.952
431	б) Добављачи-повезана правна лица	150		
432 и 433	в) Остали добављачи	151	137.105	118.698
439	г) Остале обавезе из пословања	152	44.526	41.241
440 до 449	3. Обавезе из специфичних послова	153	465.243	430.912
450 до 458	4. Обавезе за зараде и накнаде зарада	154	5.145.140	3.995.991
460 до 469	5. Друге обавезе	155	153.404	110.123
470 до 479	6. Порез на додатну вриједност	156		1.196
48 осим 481	7. Обавезе за остале порезе, доприносе и друге дажбине	157	89.515	64.063
481	8. Обавезе за порез на добитак	158		
49, осим 495	9. Пасивна временска разграничења	159		11.813
495	10. Одложене пореске обавезе	160		
	Г. ПОСЛОВНА ПАСИВА (101+125+132)	161	14.990.947	15.495.368
890 до 898	Д. ВАНБИЛАНСНА ПАСИВА	162	1.642.491	1.644.616
	Ђ. УКУПНА ПАСИВА (161+162)	163	16.633.438	17.139.984

БИЛАНС УСПЈЕХА
(Извјештај о укупном резултату у периоду)
од 01.01. до 31.12.2010. године

Група рачуна, рачун	П О З И Ц И Ј А	Ознак а за АОП	И З Н О С У К М	
			Текућа Година	Претходна Година
1	2	3	4	5
	А. ПОСЛОВНИ ПРИХОДИ И РАСХОДИ			
	I ПОСЛОВНИ ПРИХОДИ (202+206+210+211-212+213-214+215)	201	345.595	975.106
60	1. Приходи од продаје робе (203 до 205)	202		
600	а) Приходи од продаје робе повезаним правним лицима	203		
601	б) Приходи од продаје робе на домаћем тржишту	204		
602	в) Приходи од продаје робе на иностраном тржишту	205		
61	2. Приходи од продаје учинака (207 до 209)	206	170.813	955.756
610	Приходи од продаје учинака повез. прав. лицима	207		
611	б) Приходи од продаје учинака на домаћем тржишту	208	356	118.032
612	в) Приходи од продаје учинака на ино- тржишту	209	170.457	837.724
62	3. Приходи од активирања или потрошње робе и учинака	210		
630	4. Повећење вриједности залиха учинака	211		
631	5. Смањење вриједности залиха учинака	212	-41.603	-188.617
640 и 641	6. Повећење вриједности инвестиционих некретнина и биолошких средстава која се не амортизују	213		
642 и 643	7. Смањење вриједности инвестиционих некретнина и биолошких средстава која се не амортизују	214		
650 до 659	8. Остали пословни приходи	215	216.385	207.967
	II ПОСЛОВНИ РАСХОДИ (217+218+219+222+223+226+227+228)	216	2.002.399	2.369.172
500 до 502	1. Набавна вриједност продате робе	217		
510 до 513	2. Трошкови материјала	218	54.633	214.163
52	3. Трошкови зарада, накнада зарада и осталих личних расхода (220+221)	219	1.376.030	1.569.508
520 и 521	а) Трошкови бруто зарада и бруто накнада зарада	220	1.318.933	1.394.779
522 и 529	б) Остали лични расходи	221	57.097	174.729
530 до 539	4. Трошкови производних услуга	222	59.603	87.056
54	5. Трошкови амортизације и резервисања (224+225)	223	430.298	436.599
540	а) Трошкови амортизације	224	430.298	436.599
541 до 549	б) Трошкови резервисања	225		
55 осим 555 и 556	6. Нематеријални трошкови (без пореза и доприноса)	226	39.102	54.054
555	7. Трошкови пореза	227	39.570	7.775
556	8. Трошкови доприноса	228	3.163	17
	Б. ПОСЛОВНИ ДОБИТАК (201-216)	229		
	В. ПОСЛОВНИ ГУБИТАК (216-201)	230	1.656.804	1.394.066
66	Г. ФИНАНСИЈСКИ ПРИХОДИ И РАСХОДИ	231	362.227	44.478
	I ФИНАНСИЈСКИ ПРИХОДИ (232 до 237)			
660	Финанс. приходи од повез. правн. лица	232		
661	2. Приходи од камата	233	29	33
662	3. Позитивне курсне разлике	234	362.198	44.445
663	4. Приходи од ефеката валутне клаузуле	235		
664	5. Приходи од учешћа у добитку заједничких улагања	236		
669	6. Остали финансијски приходи	237		
56	II ФИНАНСИЈСКИ РАСХОДИ (239 до 243)	238	414.268	37.031
560	1. Финансијски расходи по основу односа повезаних правних лица	239		
561	2. Расходи камата	240	506	91

1	2	3	4	5
562	3. Негативне курсне разлике	241	395.278	36.940
563	4. Расходи по основу валутне клаузуле	242		
564	5. Остали финансијски расходи	243	18.484	
	Д. ДОБИТАК РЕДОВНЕ АКТИВНОСТИ (229+231-238)	244		
	Ђ. ГУБИТАК РЕДОВНЕ АКТИВНОСТИ (230+238-231)	245	1.708.845	1.386.619
67	Е. ОСТАЛИ ПРИХОДИ И РАСХОДИ I ОСТАЛИ ПРИХОДИ (247 до 256)	246		12.679
670	1. Добици по основу продаје нематеријалних улагања, некрет., постројења и опреме	247		
671	2. Добици по основу продаје инвестиционих некретнина	248		
672	3. Добици по основу продаје биолошких средстава	249		
673	4. Добици по основу продаје средстава обустављеног пословања	250		
674	5. Добици по основу продаје учешћа у капиталу и дугорочних ХОВ	251		
675	6. Добици по основу продаје материјала	252		
676	7. Вишкови, изузимајући вишкове залиха учинака	253		
677	8. Наплаћена отписана потраживања	254		
678	9. Приходи по основу уговорене заштите од ризика, који не испуњавају услове да се искажу у оквиру ревалоризационих резерви	255		
679	10. Приходи од смањења обавеза, укидања неискоришћених дугорочних резервисања и остали непоменути приходи	256		12.679
57	II ОСТАЛИ РАСХОДИ (258 до 267)	257	61.350	12.573
570	1. Губици по основу продаје и расходовања нематеријалних улагања, некретнина, постројења и опреме	258		
571	2. Губици по основу продаје и расходовања инвестиционих некретнина	259		
572	3. Губици по основу продаје и расходовања биолошких средстава	260		
573	4. Губици по основу продаје средстава обустављеног пословања	261		
574	5. Губици по основу продаје учешћа у капиталу и дугорочних ХОВ	262		
575	6. Губици по основу продатог материјала	263		
576	7. Мањкови, изузимајући мањкове залиха учинака	264		
577	8. Расходи по основу заштите од ризика	265		
578	9. Расходи по основу исправке вриједности и отписа потраживања	266	61.350	12.573
579	10. Расходи по основу расходовања залиха материјала и робе и остали расходи	267		
	Ж. ДОБИТАК ПО ОСНОВУ ОСТАЛИХ ПРИХОДА И РАСХОДА (246-257)	268		106
	З. ГУБИТАК ПО ОСНОВУ ОСТАЛИХ ПРИХОДА И РАСХОДА (257-246)	269	61.350	
68	И ПРИХОДИ И РАСХОДИ ОД УСКЛАЂИВАЊА ВРИЈЕДНОСТИ ИМОВИНЕ I ПРИХОДИ ОД УСКЛАЂИВАЊА ВРИЈЕДНОСТИ ИМОВИНЕ (271 до 279)	270		
680	1. Приходи од усклађивања вриједности нематеријалних улагања	271		
681	2. Приходи од усклађивања вриједности некретнина, постројења и опреме	272		
682	3. Приходи од усклађивања вриједности инвестиционих некретнина за које се обрачунава амортизација	273		
683	4. Приходи од усклађивања вриједности биолошких средстава за које се обрачунава амортизација	274		
684	5. Приходи од усклађивања вриједности дугорочних финансијских пласмана и фин. средстава расположивих за продају	275		
685	6. Приходи од усклађивања вриједности залиха материјала и робе	276		
686	7. Приходи од усклађивања вриједности краткорочних финансијских пласмана	277		

1	2	3	4	5
687	8. Приходи од усклађивања вриједности капитала	278		
689	9. Приходи од усклађивања вриједности остале имовине	279		
58	II РАСХОДИ ОД УСКЛАЂИВАЊА ВРИЈЕДНОСТИ ИМОВИНЕ (281 до 288)	280		
580	1. Обезврјеђење нематеријалних улагања	281		
581	2. Обезврјеђење некретнина, постројења и опреме	282		
582	3. Обезврјеђење инвестиционих некретнина за које се обрачунава амортизација	283		
583	4. Обезврјеђење биолошких средстава за која се обрачунава амортизација	284		
584	5. Обезврјеђење дугорочних финансијских пласмана и финансијских средстава расположивих за продају	285		
585	6. Обезврјеђење залиха материјала и робе	286		
586	7. Обезврјеђење краткор. финанс. пласмана	287		
589	8. Обезврјеђење остале имовине	288		
	Ј. ДОБИТАК ПО ОСНОВУ УСКЛАЂИВАЊА ВРИЈЕДНОСТИ ИМОВИНЕ (270-280)	289		
	К. ГУБИТАК ПО ОСНОВУ УСКЛАЂИВАЊА ВРИЈЕДНОСТИ ИМОВИНЕ (280-270)	290		
690 и 691	Л. ПРИХОДИ ПО ОСНОВУ ПРОМЈЕНЕ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА И ИСПРАВКЕ ГРЕШАКА ИЗ РАНИЈИХ ГОДИНА	291		
590 и 591	Љ. РАСХОДИ ПО ОСНОВУ ПРОМЈЕНЕ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА И ИСПРАВКЕ ГРЕШАКА ИЗ РАНИЈИХ ГОДИНА	292		
	М. ДОБИТАК И ГУБИТАК ПРИЈЕ ОПОРЕЗИВАЊА	293		106
	1. Добитак прије опорезивања (244+268+289 +291-292)			
	2. Губитак прије опорезивања (245+269+290+292-291)	294	1.770.195	1.386.619
721	Н. ТЕКУЋИ И ОДЛОЖЕНИ ПОРЕЗ НА ДОБИТ	295		
Дио 722	1. Порески расходи периода			
Дио 722	2. Одложени порески расходи периода	296		
Дио 722	3. Одложени порески приходи периода	297		
	Њ. НЕТО ДОБИТАК И НЕТО ГУБИТАК ПЕРИОДА			
	1. Нето добитак текуће године (293-294-295-296+297)	298		
	2. Нето губитак текуће године (294-293+295+296-297)	299		1.386.513
723	О. МЕЂУДИВИДЕНДЕ И ДРУГИ ВИДОВИ РАСПОДЈЕЛЕ ДОБИТКА У ТОКУ ПЕРИОДА	300		
	П. ОСТАЛИ ДОБИЦИ И ГУБИЦИ У ПЕРИОДУ			
	I ДОБИЦИ УТВРЂЕНИ ДИРЕКТНО У КАПИТАЛУ (302 до 307)	301		
	1. Добици по основу смањења ревалоризационих резерви на сталним средствима, осим ХОВ расположивих за продају	302		
	2. Добици по основу промјене фер вриједности ХОВ расположивих за продају	303		
	3. Добици по основу превођења финансијских извјештаја иностраног пословања	304		
	4. Актуарски добици од планова дефинисаних примања	305		
	5. Ефективни дио добитак по основу заштите од ризика готовинских токова	306		
	6. Остали добици утврђени директно у капиталу	307		
	II ГУБИЦИ УТВРЂЕНИ ДИРЕКТНО У КАПИТАЛУ (309 до 313)	308		
	1. Губици по основу промјене фер вриједности ХОВ расположивих за продају	309		
	2. Губици по основу превођења финансијских извјештаја иностраног пословања	310		
	3. Актуарски губици од планова дефинисаних примања	311		
	4. Ефективни дио губитак по основу заштите од ризика готовинских токова	312		
	5. Остали губици утврђени директно у капиталу	313		

1	2	3	4	5
	Р. ОСТАЛИ ДОБИЦИ ИЛИ ГУБИЦИ У ПЕРИОДУ (301-308) или (308-301)	314		
	С. ПОРЕЗ НА ДОБИТАК КОЈИ СЕ ОДНОСИ НА ОСТАЛЕ ДОБИТКЕ И ГУБИТКЕ	315		
	Т. НЕТО РЕЗУЛТАТ ПО ОСНОВУ ОСТАЛИХ ДОБИТАКА И ГУБИТАКА У ПЕРИОДУ (314±315)	316		
	Ћ. УКУПАН НЕТО РЕЗУЛТАТ У ОБРАЧУНСКОМ ПЕРИОДУ	317		
	I УКУПАН НЕТО ДОБИТАК У ОБРАЧУНСКОМ ПЕРИОДУ (298-299 ±316)			
	II УКУПАН НЕТО ГУБИТАК У ОБРАЧУНСКОМ ПЕРИОДУ (299-298±316)	318	1.770.195	1.386.513
	Дио нето добитка/губитка који припада већинским власницима	319		
	Дио нето добитка/губитка који припада мањинским власницима	320		
	Обична зарада по акцији	321		
	Разријеђена зарада по акцији	322		
	Просј. бр. запосл. по основу часова рада	323	127,49	139,40
	Просј. бр. запосл. по основу стања на крају мј.	324	126,84	137,76

БИЛАНС ТОКОВА ГОТОВИНЕ
(Извјештај о токовима готовине)
за период од 01.01. до 31.12.2010. године

Позиција	Ознака АОП-а	Износ у КМ	
		Текућа година	Претходна година
2	3	4	5
A. ТОКОВИ ГОТОВИНЕ ИЗ ПОСЛОВНИХ АКТИВНОСТИ	301	302.949	1.293.640
I. Приливи готовине из пословних активности (302 до 304)			
1. Приливи од купаца и примљени аванси	302	66.018	1.086.335
2. Приливи од премија, субвенција, дотација и сл.	303	200.000	200.000
3. Остали приливи из пословних активности	304	36.931	7.305
II. Одливи готовине из пословних активности (306 до 310)	305	360.637	1.255.953
1. Одливи по основу исплата добављачима и дати аванси	306	153.818	258.810
2. Одливи по основу исплата зарада, накнада зарада и осталих личних расхода	307	166.162	854.479
3. Одливи по основу плаћених камата	308		92
4. Одливи по основу пореза на добит	309		
5. Остали одливи из пословних активности	310	40.657	142.572
III. Нето прилив готовине из пословних активности (301 - 305)	311		37.687
IV. Нето одлив готовине из пословних активности (305-301)	312	57.668	
B. ТОКОВИ ГОТОВИНЕ ИЗ АКТИВНОСТИ ИНВЕСТИРАЊА	313		
I. Приливи готовине из активности инвестирања (314 до 319)			
1. Приливи по основу краткорочних финанс. пласмана	314		
2. Приливи по основу продаје акција и удјела	315		
3. Приливи по основу продаје нематеријалних улагања, некретнина, постројења, опреме, инвестиционих некретнина и биолошких средстава	316		
4. Приливи по основу камата	317		
5. Приливи од дивиденди и учешћа у добитку	318		
6. Приливи по основу осталих дугор. финанс. пласмана	319		
II. Одливи готовине из активности инвестирања (321 до 324)	320		
1. Одливи по основу краткорочних финансијских Пласмана	321		
2. Одливи по основу куповине акција и удјела	322		
3. Одливи по основу куповине нематеријалних улагања, некретнина, постројења, опреме, инвестиционих некретнина и биолошких средстава	323		
1. Одливи по основу осталих дугорочних финансијских пласмана	324		
III. Нето прилив готовине из активности инвестирања (313-320)	325		
IV. Нето одлив готовине из активности инвестирања (320-313)	326		

2	3	4	5
В. ТОКОВИ ГОТОВИНЕ ИЗ АКТИВНОСТИ ФИНАНСИРАЊА			
И. Прилив готовине из активности финансирања (328 до 331)	327		
1. Приливи по основу повећања основног капитала	328		
2. Приливи по основу дугорочних кредита	329		
3. Приливи по основу краткорочних кредита	330		
4. Приливи по основу осталих дугорочних и краткорочних обавеза	331		
II. Одливи готовине из активности финансирања (333 до 338)	332	18.484	
1. Одливи по основу откупа сопствених акција и удјела	333		
2. Одливи по основу дугорочних кредита	334		
3. Одливи по основу краткорочних кредита	335		
4. Одливи по основу финансијског лизинга	336		
5. Одливи по основу исплаћених дивиденди	337		
Одливи по основу осталих дугороч. и краткороч. обавеза	338	18.484	
III. Нето прилив готов. из актив. финансирања (327-332)	339		
IV. Нето одлив готов. из актив. финансирања (332-327)	340		
Г. УКУПНИ ПРИЛИВИ ГОТОВИНЕ (301+313+327)	341	302.949	1.293.640
Д. УКУПНИ ОДЛИВИ ГОТОВИНЕ (305+320+332)	342	379.121	1.255.953
Ђ. НЕТО ПРИЛИВ ГОТОВИНЕ (341-342)	343		37.687
Е. НЕТО ОДЛИВ ГОТОВИНЕ (342-341)	344	76.172	
Ж. ГОТОВИНА НА ПОЧЕТКУ ОБРАЧУНСКОГ ПЕРИОДА	345	97.637	25.509
З. ПОЗИТИВНЕ КУРСНЕ РАЗЛИКЕ ПО ОСНОВУ ПРЕРАЧУНА ГОТОВИНЕ	346	3.228	34.808
И. НЕГАТИВНЕ КУРСНЕ РАЗЛИКЕ ПО ОСНОВУ ПРЕРАЧУНА ГОТОВИНЕ	347	229	367
Ј. ГОТОВИНА НА КРАЈУ ОБРАЧУНСКОГ ПЕРИОДА (345+343-344+346-347)	348	24.464	97.637

ИЗВЈЕШТАЈ О ПРОМЈЕНАМА НА КАПИТАЛУ
за период који се завршава на дан 31.12.2010. год.

ВРСТА ПРОМЈЕНЕ У КАПИТАЛУ	ДИО КАПИТАЛА КОЈИ ПРИПАДА ВЛАСНИЦИМА МАТИЧНОГ ПРИВРЕДНОГ ДРУШТВА							МАЊИНСКИ ИНТЕРЕС	УКУПНИ КАПИТАЛ
	Ознака за АОП	Акцијски капитал и удјели у друштво са ограниченом одговорношћу	Ревалоризационе резерве (МРС 16, МРС 21 и МРС 38)	Нереализовани добитици/ губици по основу финансијских средстава расположивих за продају	Остале резерве (емисиона премија, законске и статутарне резерве, заштита готовинских токова)	Акумулирани нераспоређени добитак / непокривени губитак	УКУПНО		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1. Стање на дан 31.12.2008. год.	901	14.904.982	1.667.167		1.331	(4.512.567)			12.060.913
2. Ефекти промјена у рачунов. политикама	902								
3. Ефекти исправке грешака	903								
Поново исказано стање на дан 31.12.2008. год. (901 ± 902 ± 903)	904	14.904.982	1.667.167		1.331	(4.512.567)			12.060.913
4. Ефекти ревалоризације материјалних и нематеријалних средстава	905								
5. Нереализовани добитици/губици по основу финансијских средстава расположивих за продају	906								
6. Курсне разлике настале по основу прерачуна финансијских извјештаја у другу функционалну валуту	907								
7. Нето добитак/губитак периода исказан у билансу успеха	908								
8. Нето добитици/губици периода признати директно у капиталу	909								
9. Објављене дивиденде и други видови расподјеле добитка и покриће губитка	910								

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
10. Емисија акцијског капитала и други видови повећања или смањење основног капитала	911								
11. Стање на дан 31.12.2009. (904 ± 905 ± 906 ± 907 ± 908 ± 909 - 910 + 911)	912	14.904.982	1.667.167		1.331	(5.907.101)	10.666.379		10.666.379
12. Ефекти промјене у рачун. политикама									
13. Ефекти исправке грешака	914								
14. Поново исказано стање на дан 31.12.2009. год. (912 ± 913 ± 914)	915	14.904.982	1.667.167		1.331	(5.907.101)	10.666.379		10.666.379
15. Ефекти ревалоризације материјалних и нематеријалних средстава	916								
16. Нереализовани добици/губици по основу финансијских средстава расположивих за продају	917								
17. Курсне разлике настале по основу прерачуна финансијских извјештаја у другу функционалну валуту	918								
18. Нето добитак/губитак периода исказан у билансу успјеха	919					(1.770.195)			(1.770.195)
19. Нето добици/губици периода признати директно у капиталу	920								
20. Објављене дивиденде и други видови расподеле добитка и покриће губитка	921								
21. Емисија акцијског капитала и други видови повећања или смањење основног капитала	922								
22. Стање на дан 31.12.2010. год. (915 ± 916 ± 917 ± 918 ± 919 ± 920 - 921 + 922)	923	14.904.982	1.667.167		1.331	(7.677.296)	8.896.184		8.896.184

II ОСНОВНИ ПОДАЦИ О ДРУШТВУ

1. Опште

Назив:	"ФАБРИКА МОТОРА СПЕЦИЈАЛНЕ НАМЈЕНЕ" А.Д. Пале
Скраћен назив:	„ФМСН“ А.Д. Пале
Сједиште:	71420 Пале
Адреса:	Магистрални пут бр. 64
Број рег. улошка:	1-13 Основни суд у Сокоцу
Број рјешења о упису у СР:	У – 287/04
Директор:	Мићо Цицковић, дипл. инж.
Тел./факс:	+387 57 223 731; 223 628
E-mail:	fmsn@paleol.net
Web sajt:	www. fmsn.com
Матични бр.:	1196588
Шифра дјелатности:	34100
ЈИБ:	440057668000
ПИБ:	40057668000
Облик организовања:	Акционарско друштво
Основна дјелатност:	Производња мотора за моторна возила
Органи предузећа:	Скупштина, Надзорни одбор и Управа
Број запослених:	126

2. Разврставање правног лица

Друштво је, у складу с одредбама члана 5. Закона о рачуноводству и ревизији Републике Српске, а на основу података исказаних у финансијским извјештајима за 2010. годину, разврстано у категорију средњих правних лица – Обавијест о разврставању, од 25.02.2011. године.

3. Повезане стране:

Друштво нема зависних, односно контролисаних правних лица, у смислу Међународног рачуноводственог стандарда 24 – Обавјештавање о повезаним странама.

4. Унутрашња организација:

Ради успјешног остваривања мисије и основних пословних циљева у оквиру Друштва организована су три сектора:

- Сектор производње,
- Сектор развоја, и
- Сектор управљања квалитетом.

Поред наведених сектора, организована су и четири одјељења, и то:

- Одјељење за кадровско-правне и опште послове,
- Одјељење финансија,
- Одјељење рачуноводства, и
- Одјељење маркетинга.

5. Органи Друштва

Надзорни одбор

1. Петар Зековић, дипл. машински инжењер
2. Влајко Цвјетковић, дипл. машински инжењер,
3. Драгољуб Антонић, дипл. машински инжењер.

Надзорни одбор је именован Одлуком Скупштине акционара, број 35/05, од 25.01.2005. године.

Директор Друштва

Мићо Цицковић, дипл. машински инжењер

Директор Друштва је именован Одлуком Надзорног одбора, број 105/05, од 09.04.2005. године.

Одбор за ревизију

1. Госпава Ђерић, дипл. економиста из Рогатице, предсједник
2. Нада Шљивић, дипл. економиста из Пала, и
3. Мр Горан Цицковић, дипл. економиста из Пала.

Одбор за ревизију је именован Одлуком Надзорног одбора, 157/05, од 09.04.2005. године.

6. Организација рачуноводства

Организација рачуноводства уређена је Правилником о унутрашњој организацији и систематизацији послова Друштва. Рачуноводствени послови обављају се у Одјељењу рачуноводства. Наведено одјељење располаже потребним бројем рачунара и адекватним софтвером за вођење књиговодствене евиденције.

7. Одговорна лица за финансијске извјештаје:

Мићо Цицковић, директор Друштва, и
Милка Бањанин, сертификовани рачуновођа - лиценца бр. 0009-11, руководилац Службе рачуноводства.

8. Интерна контрола

Интерна контрола није организована као посебан организациони дио и одвија се у складу с неопходним упутствима и процедурама, као и аутоконтролом према описима радних мјеста.

9. Контрола од стране екстерних органа

У току 2010. године није било контроле пословања Друштва од стране екстерних органа.

10. Упис у регистар емитената

Предузеће „Фабрика мотора специјалне намјене“ Пале је основано 1984. године. Трансформација тог предузећа у Акционарско друштво „Фабрика мотора специјалне намјене“ Пале, уписана је у судски регистар, дана 06.02.2003. године.

Према Обавјештењу Дирекције за приватизацију Републике Српске, број 614-01/99, од

16.09.2002. године, вриједност државног капитала, на дан 30.06.1998. године, који се на основу програма приватизацији приватизује износио је 14.904.982 КМ. Укупан број акционара је 956, а номинална вриједност једне акције је 1,00 КМ.

Рјешењем Бањалучке берзе, број 08-486/03, од 22.05.2003. године, Друштво је уписано у Регистар емитената под именом "Фабрика мотора специјалне намјене" а.д. Пале, а хартије од вриједности емитента уврштене су на Тржиште акција у оквиру слободног берзанског тржишта.

III ЗАКОНСКИ И ДРУГИ ОСНОВ ЗА САСТАВЉАЊЕ И ПРЕЗЕНТАЦИЈУ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЈЕШТАЈА

1. Опште

Законски и други основ за састављање и презентацију финансијских извјештаја представљају:

- Закон о рачуноводству и ревизији Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, број 36/09);
- Правилник о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, задруге, друга правна лица и предузетнике (“Службени гласник РС”, број 79/09);
- Правилник о садржини и форми образаца финансијских извјештаја за привредна друштва, задруге, друга правна лица и предузетнике (“Службени гласник РС”, број 84/09);
- Међународни рачуноводствени стандарди;
- Међународни стандарди финансијског извјештавања;
- Аналитички контни план за предузећа, задруге, друга правна лица и предузетнике који воде двојно књиговодство;
- Правилник о рачуноводству и рачуноводственим политикама, број 370-А/09, од 16.12.2009. године;

Финансијски извјештаји Друштва за 2010. годину засновани су на примјени следећих рачуноводствених начела:

- **начело сталности пословања**, из кога произилази да имовински, финансијски и приносни положај Друштва, као и економска политика и економске прилике у окружењу омогућавају пословање Друштва у неограниченом року;
- **начело досљедности**, које подразумева да се начин процјењивања билансних позиција не мијења у дужем временском периоду, а ако до промјене ипак дође, ефекти промјене се квантификују и презентују у складу са МРС 8 – Рачуноводствене политике, промјене рачуноводствених процјена и грешке;
- **начело опрезности**, у складу с којим се имовина Друштва вреднује по принципу ниже вриједности а обавезе по принципу више вриједности, осим ако се релевантним МСФИ не захтијева другачије;
- **начело узрочности**, према коме се у обзир узимају сви приходи и сви расходи обрачунског периода, без обзира на моменат наплате прихода и моменат плаћања по основу расхода;
- **начело појединачног процјењивања**, при чему евентуална групна процјењивања проистичу из појединачног процјењивања;
- **начело идентитета биланса**, при коме биланс отварања пословних књига за текућу годину мора да буде идентичан закључном билансу за претходну годину.

2. Попис

Посебан основ за израду и презентацију финансијских извјештаја за 2010. годину, био је Извјештај Комисије за попис имовине и обавеза са стањем на дан 31.12.2010. године.

Директор Друштва је, дана 22.12.2010. године, формирао Централну комисију и десет пописних комисија за попис основних средстава, алата, робе, залиха незавршене производње, ситног инвентара, готовине, потраживања и обавеза, са стањем на дан 31.12.2010. године. Пописне комисије су извршиле попис, према плану рада, и израдиле Извјештај о попису, бр.12/11, од 21.01.2011. године.

Управа Друштва је, дана 24.01.2011. године, разматрала Извјештај о извршеној инвентури, са стањем на дан 31.12.2010. године, и донијела Одлуку о његовом прихватању – Одлука о извршеној инвентури за 2010. годину, број 13/11.

IV РЕВИЗИЈА ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЈЕШТАЈА

Ревизију финансијских извјештаја Друштва за 2010. годину, обавили смо у складу са Законом о рачуноводству и ревизији Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, број 36/09), Међународним стандардима ревизије и Процедурама Предузећа за ревизију, рачуноводство и консалтинг „REVIQUAL“ д.о.о. Источно Сарајево.

Као основ за ревизију били су, прије свега, финансијски извјештаји Друштва, књиговодствена евиденција, документација о пословним промјенама у 2010. години и Елаборат о попису имовине, потраживања и обавеза на дан 31.12.2010. године.

Дана 04.01.2011. године, извршили смо увид у припрему за попис средстава и извора средстава Друштва, са стањем на дан 31.12.2010. године и провјеру пописа опреме, алата и ситног инвентара у просторијама Друштва. Том приликом, увјерили смо се да су извршене потребне припреме за попис и да пописне комисије коректно обављају попис материјалних вриједности Друштва.

Ревизију финансијских извјештаја Друштва за 2009. годину, извршило је Предузеће за ревизију, рачуноводство и консалтинг „REVIQUAL“ д.о.о. Источно Сарајево. Независни ревизор је, о финансијским извјештајима Друштва за ту годину, изразио позитивно мишљење

Ревизију финансијских извјештаја Друштва за 2010. годину извршили смо на основу Уговора о ревизији финансијских извјештаја, број 212/10 од 30.12.2010. године.

Ревизорски тим:

1. Мр Ранко Батинић, овлашћени ревизор – лиценца бр. 218/08.
2. Анкица Крањчевић, сарадник.

Вријеме трајања ревизије код клијента:

- 04.01.2011. године, надгледање пописа и
- 26.04.2011. године, ревизија на лицу мјеста.

Финансијске извјештаје и рачуноводствену документацију презентовала нам је Милка Бањанин. У поступку ревизије је остварена професионална и коректна сарадња са именованом, њеним сарадницима, као и са члановима Управе Друштва.

Рачуноводствене политике утврђене су Правилником о рачуноводству и рачуноводственим политикама, број, 370-А/09, од 16.12.2009. године.

Основне рачуноводствене политике презентоване су у одјељку 5 овог извјештаја.

V РАЧУНОВОДСТВЕНЕ ПОЛИТИКЕ

Рачуноводствена политика нематеријалних и материјалних средстава

Нематеријално средство је одредиво немонетарно средство које испуњава услове везане за установљивост - препознатљивост, постојање контроле над ресурсом и будуће економске користи.

Уколико ставка из обухвата овог стандарда не испуњава услове за дефиницију нематеријалног средства, издаци на њеном прибављању или њеном интерном генерисању признају се као расход у моменту њиховог настајања - нематеријално средство настало из истраживања.

Међутим, ако је ставка прибављена у оквиру пословне комбинације, она чини дио Goodwill признатог на датум прибављања

Као нематеријална улагања признају се и подлијежу амортизацији нематеријалних улагања која испуњавају услове прописане МРС 38. Нематеријална улагања, могу имати употребни вијек коначан и она се амортизују или неодређени и они се не амортизују.

Амортизација нематеријалних улагања која подлијежу амортизацији врши се примјеном пропорционалне методе .

Почетно мјерење нематеријалних улагања врши се по набавној вриједности или цијени коштања.

Накнадно мјерење након почетног признавања нематеријалних улагања врши се по трошковном моделу из МРС 38 - Нематеријална улагања, односно по набавној вриједности или цијени коштања, умањеној за исправку вриједности по основу кумулиране амортизације и обезврјеђења.

Ревалоризација се врши онолико редовно колико је довољно да се исказане вриједности не разликују значајно од вриједности која би се утврдила процјеном фер вриједности.

Ревалоризациона резерва створена по основу ревалоризације нематеријалних улагања преноси се на нераспоређену добит најкасније на дан отуђења средства. У оквиру употребног вијека средства, са његове ревалоризационе резерве преноси се на нераспоређену добит ранијих година, износ који одговара разлици између обрачунате амортизације и амортизације која би била обрачуната да је за то средство примијењен трошковни модел.

Нематеријалним улагањем се сматра и трајно право кориштења грађевинског земљишта и других добара и објеката од општег значаја, које се не амортизује.

Материјална (основна) средства некретнине, постројења и опрема су обухваћени МРС 16.

Трошкови прибављања средстава који се могу идентификовати признају се досљедно и укључују у набавну цијену - вриједност основног средства и по тој вриједности се воде у књиговодству.

Набавна вриједност или цијена коштања је износ исплаћене готовине или готовинских еквивалената, или фер вриједност друге накнаде која је дата да би се прибавило средство, у вријеме њиховог прибављања или изградње. Набављена средства се воде као стална средства, ако испуњавају два услова:

- ако је процјењени животни вијек дужи од једне године,
- ако нису набављена ради даље продаје.

Појединачне ставке некретнина, постројења и опреме, које испуњавају услове почетног или иницијалног признавања, треба почетно мјерити или вредновати по трошку набавке или цијени коштања.

Елементи набавне вриједности или цијене коштања су:

- фактурна цијена умањена за све трговинске попусте и рабате и увећана за све увозне дажбине и неповратне порезе, и
- сви непосредни трошкови настали са довођењем средства у радно стање за намјеравану употребу.

У набавну вриједност не могу се укључити:

- трошкови почетка или припреме производње,

-губици који евентуално настану прије него што неко средство достигне планирани учинак,

-трошкови обуке кадрова за рад на прибављеној опреми

-административни и други општи трошкови, осим ако се недвосмислено може доказати да су директно повезани са набавком тог средства.

По МРС 16. Предузећу након почетног признавања дају се два модела признавања промјена на средству:

-модел набавне вриједности,

-модел ревалоризације.

Књижење средства по ревалоризационој вриједности може бити засновано на бруто или нето принципу (обично за објекте).

Предузеће ревалоризацију треба да проводи довољно редовно, тако да се књиговодствени износ средства битно не разликује од оног до којег би се дошло ако би се користила процјена фер вриједности на датум биланса стања.

Уколико дође до значајног одступања тржишне вриједности од књиговодствене вриједности врши се процјена фер вриједности средстава.

Фер вриједност постројења и опреме обично је тржишна вриједност која се утврђује процјеном или трошак замјене умањен за амортизовани износ уколико се тржишна вриједност не може утврдити (параграф 33. МРС 16).

Процјену вриједности земљишта и грађевинских објеката увијек врши независни процјенитељ.

Ова нематеријална средства могу бити ревалоризована као земљишта у трајном власништву, пошто се њихова тржна вриједност може знатно промјенити током времена.

Додатна капитална улагања у стална средства се приписују књиговодственој вриједности средства када се претпоставља да ће та улагања побољшати стање средстава тако да ће његова вриједност премашити првобитну процјену, те да ће произвести будућу економску корист.

Сви остали издаци се требају признати као расходи у периоду у којем су настали (на примјер трошкови техничког одржавања, сервисирања и сл).

Основна средства и нематеријална стална средства не смију се водити на рачунима Биланса стања по већој вриједности од надокнадиве вриједности.

Надокнадива вриједност је употребна или нето продајна вриједност, односно фер вриједност умањена за трошкове продаје.

На сваки датум билансирања Предузеће треба да процијени да ли постоје индикације да је неко средство или јединица која генерише готовину) обезврјеђено, односно да његова књиговодствена вриједност премашује његову надокнадиву вриједност, како је дефинисано МРС 36 - Обезврјеђење средстава.

Ово смањење вриједности представља губитак од обезврјеђења, који се треба одмах признати као расход у билансу успјеха, осим у случају ако се средство води по ревалоризованој вриједности, тада овакво смањење његове вриједности треба књижити директно на терет ревалоризационих резерви, до износа који не премашује износ расположиве ревалоризационе резерве за то средство, а сав остали износ треба третирати као расход.

Рачуноводствена политика амортизације

Амортизације ја систематско отписивање основице за амортизацију средства током његовог корисног вијека трајања.

Сва основна средства ће бити амортизована, изузев земљишта и шума.

Процијењена средства ће бити амортизована до њихове резидуалне вриједности.

Примјењује се пропорционални метод обрачуна амортизације. Средства се амортизују на вриједност нуле по истеку процијењеног употребног вијека или до њихове резидуалне вриједности.

Резидуална вриједност или остатак вриједности је процијењени износ који би Предузеће остварило од отуђења тог средства, након одузимања процијењених трошкова отуђења, у случају да је средство већ достигло старост и стање који се очекују на крају њиховог употребног вијека.

Амортизација се обрачунава од првог дана наредног мјесеца након стављања средства у употребу па до дана отписа, под којим се подразумјева задњи дан мјесеца у којем је отпис настао.

Обрачун амортизације врши се на основу набавне вриједности корисног вијека употребе средстава и остатка вриједности, примјеном пропорционалне методе.

Корисни вијек употребе утврђује се за свако средство појединачно приликом набавке средстава.

При одређивању корисног вијека трајања узима се у обзир сљедеће:

- очекивано физичко кориштење средстава,
- политика Предузећа у погледу текућег и инвестиционог одржавања,
- вријеме техничко-технолошког застаријевања средстава.

Обрачун амортизације врши се за свако средство појединачно.

Обрачун се може вршити групно ако је више истоврсних средстава набављено заједно.

Обрачун и књижење амортизације основних средстава врши се мјесечно, примјеном 1/12 од годишње стопе отписа истих.

Вијек употребе и стопе амортизације (након извршене набавке) примјењује се по правилнику о номенклатури основних средстава и нематеријалних улагања, а за процијењене некретнине, постројења и опрему, приликом обрачуна амортизације користе се процијењени вијек трајања и процијењена садашња вриједност.

Рачуноводствена политика отуђивања

Свака одлука о расходовању, односно отуђивању средстава доноси се на одговарајућем нивоу одговорности. Када је средство амортизовано на вриједност нуле, ако је у употреби оно се још увијек води у категорији “средство чија је вриједност нула”, а када је средство неупотребљиво осим као отпадни материјал, а његова вриједност је нула, а треба да се отпише из очигледних разлога, одлуку о отпису доноси Надзорни одбор на приједлог Централне пописне комисије. Када је набавна вриједност већа од његове укупне амортизације, Надзорни одбор доноси одлуку о отпису на приједлог Централне пописне комисије.

Ако су средства повучена из употребе тј, активно се не користе, према параграфу 55. МРС 16, без обзира што тренутно нису у функцији и не доносе економске користи, треба их амортизовати.

Разлика између чистог прихода од продаје књиговодствене вриједности средства је добитак или губитак периода када је трансакција настала.

Добитак или губитак се рачуна као разлика између набавне вриједности средства умањена за исправку и прихода оствареног продајом, умањеног за порез и све трошкове продаје.

Добитак или губитак при расходу средстава се приказује у Билансу успјеха за период у којем је настао као приход или расход од усклађивања вриједности сталне имовине.

Рачуноводствена политика залиха

Залихе материјала, репроматеријала, недовршене производње и готових производа рачуноводствено се обухватају у складу са МРС 2 - Залихе.

Залихе су средства:

- која се држе ради продаје у редовном пословању,
- у процесу производње намијењена продаји или
- у облику основног и помоћног индиректног материјала који се троши у производном процесу, односно при пружању услуга.

Залихе се вреднују по набавној цијени и цијени коштања прерачуном преко планских цијена и одступања, а утрошци залиха се обрачунавају према просјечним цијенама. Залихе производње у току, полупроизвода и готових производа се вреднују по цијени коштања која је нижа од нето продајне цијене, што се утврђује у оквиру класе 9, за залихе учинака.

Нето продајна вриједност је процијењена продајна цијена у току редовног пословања умањена за процијењене трошкове довршења и процијењене трошкове неопходне да се оствари продаја.

Ситан инвентар, амбалажа и аутогуме отписују се једнократно приликом набавке. Алат и инвентар исказују се у пословним књигама и након отписа, све док се не отуђе. Стопа за утврђивање расхода на који се плаћа ПДВ регулисана је нормативом („Сужбени лист БиХ”, бр.93/2005.)

Набавна вриједност или цијена коштања залиха обухвата све трошкове набавке, трошкове конверзије (производње) и друге трошкове који су настали у процесу довођења залиха на садашњу локацију и у садашње стање.

Трошкови конверзије залиха обухватају трошкове који су директно повезани са производњом произведених јединица, као и системски распоред фиксних и варијабилних општих трошкова производње који су настали у претварању материјала у полупроизводе или готове производе, тј. трошкови утрошених залиха и други трошкови који чине цијену коштања, а не могу се урачунати у ту цијену, урачунавају се индиректно, сразмјерно са директним трошковима утрошених залиха материјала и са трошковима бруто зарада запослених на изради производа, односно вршењу услуга.

Износ било којег отписа (вриједности) залиха и свих евентуалних губитака залиха књижи се као расход у периоду у којем је настао отпис или губитак.

Рачуноводствена политика потраживања из пословних односа

Потраживања из пословних односа представљају износе које Предузећу дугују трећа лица, а евидентирају се као краткорочна (до једне године) и дугорочна (преко једне године), а они ће се евидентирати и класификовати у финансијским извјештајима као:

- потраживања од купца,
- остала потраживања,
- плаћања унапријед.

Плаћање унапријед за обртна средства и услуге које терете трошкове текућег пословања може се вршити само за робу и услуге за које је уобичајен такав начин плаћања или се тиме остварује реално повољнија цијена или услови, а у складу са Законом о јавним набавкама.

Краткорочна потраживања од купаца мјере се по вриједности из оригиналне фактуре.

Ако се вриједност у фактури исказује у страниј валути, врши се прерачунавање у извјештајну валуту по курсу од датума трансакције. Промјене девизног курса од датума трансакције до датума наплате потраживања исказују се као курсне разлике у корист прихода или на терет расхода.

Потраживања исказана у страниј валути на дан биланса прерачунавају се према важећем курсу, а курсне разлике признају се као приход или расход периода.

Доспјела потраживања која нису наплаћена у року 60 дана исправљају се у висини од 100%, а у изузетним случајевима када је ненаплативост извјесна може и раније.

Изузетно од става 1. овог члана потраживања старија од 60 дана не исправљају се, ако је о томе донио одлуку Надзорни одбор, уз образложени приједлог Управе предузећа.

Исправка сумњивих и спорних потраживања врши се на терет расхода у Билансу успјеха.

Отпис потраживања се врши на основу вјеродостојне документације (коначна судска пресуда, ликвидација дужника, вансудско поравнање и сл.)

Одлуку о директном отпису потраживања од купаца на приједлог Комисије за попис потраживања и краткорочних пласмана доноси Надзорни одбор Предузећа.

Сви отписи се врше појединачно преко исправке потраживања.

Рачуноводствена политика новчаних средстава

Стање новчаних средстава, које обухвата готов новац, укључујући новац у транзиту и благајнама, текуће банковне рачуне (жиро рачуне) и све депозите у банкама, усклађује се свакодневно са изводима на крају дана и плаћањима и наплатама са истим датумом, а која нису евидентирана кроз извод.

Стање новчаних средстава у булансу стања се приказује у износу који је сравњен са изводом из банке на датум извјештавања.

Новчана средства у страниј валути се исказују у КМ по курсу од датума трансакције, а прерачуном по средњем курсу на дан израде биланса .

Рачуноводствена политика обавезе

Обавезе се класификују као краткорочне, са доспијећем до једне године, и дугорочне са доспијећем дужим од једне године.

Ако се вриједност обавезе исказује у страниј валути, врши се прерачунавање у извјештајну валуту по курсу од датума трансакције.

Промјене девизног курса од датума трансакције до датума плаћања обавезе исказује се као курсна разлика у корист прихода или на терет расхода.

Обавезе исказане у страниј валути на дан биланса прерачунавају се према важећем курсу стране валуте, а курсне разлике признају се као приход или расход периода.

За сваку финансијску обавезу по основу кредита је потребна сагласност Надзорног одбора Предузећа и морају бити познати сви услови кредита, односно све прихваћене обавезе.

Кредити се приказују у билансу стања као обавезе.

Обавезе по основу камата евидентирају се на бази вјеродостојне документације и терете трошкове текућег периода.

Рачуноводствена политика прихода и расхода

Према Међународном рачуноводственом стандарду 18 - Приходи су дефинисани као бруто приливи економских користи у току периода, које произилазе из редовних активности Предузећа, а који доводе до повећања власничког капитала, осим оних повећања која се односе на уплате учесника у власничком капиталу.

Дефиниција прихода обухвата (редовне) приходе и добитке.

(Редовни) приходи проистичу из редовних активности предузећа и то су приходи од продаје, накнаде, тантијеме, дивиденде и најамнине.

Добици представљају друге ставке који задовољавају дефиницију прихода и могу, али не морају да проистекну из уобичајених активности предузећа.

Добици представљају повећање економске користи и као такве по природи нису различити од (редовних) прихода.

Добици могу бити реализовани и нереализовани.

Реализовани добитци се остварују продајом имовине предузећа (основних средстава, хартија од вриједности, материјала).

Нереализовани добитци обухватају промјене у фер вриједности финансијске имовине и обавеза, промјене у вриједности друге имовине као што су промјене курса стране валуте и сл.

Приликом признавања прихода из пословних активности користи се бруто метод, а приходи који нису везани за обављање основне пословне активности и јављају се спорадично, допушта се пребијање прихода и расхода насталих из ових трансакција и приказивање прихода по нето принципу тј, приказивање добитка.

Када се неизвјесност наплате појави након рачуноводственог исказивања прихода, тада се приступа усклађивању вриједности потраживања преко исправке вриједности и за тај износ се терете расходи пословања.

По међународним рачуноводственим стандардима пословни расходи су дефинисани као расходи материјала и други пословни расходи (трошкови осталог материјала, производне услуге, резервисање, амортизација, нематеријални трошкови, порези и доприноси независни од резултата, бруто зараде и остали лични расходи), а који проистичу из редовних активности Предузећа.

У политици признавања расхода користе се сљедећи критерији:

-расходи имају за посљедицу смањење средстава или повећање обавеза, што је могуће поуздано измјерити,

-расходи имају директну повезаност између насталих трошкова и посебних позиција прихода,

-када се очекује постизање прихода у више сљедећих периода, онда се признавање расхода обавља поступком разумне алокације на обрачунске периоде,

-расход се одмах признаје у обрачунском периоду када издатак не остварује будуће

економске користи, а нема услова да се призна као имовинска позиција у билансу, -расход се одмах признаје у обрачунском периоду и када је настала обавеза, а нема услова да се призна као имовинска позиција. Губици који задовољавају критериј расхода у обрачуну се изједначавају са расходима. Ови губици се покривају приходима обрачунског периода (нпр. губици као посљедица елементарних непогода, уступање поклона некурентних производа и сл.)

Рачуноводствена политика дугорочних резервисања

Дугорочно резервисање се признаје када:

-Предузеће има садашњу обавезу (законску или изведену) насталу као резултат прошлог догађаја,

-када је вјероватно да ће за измирење обавезе бити потребан одлив ресурса који садрже економске користи и

-када се може извршити поуздана процјена износа обавеза.

Уколико ови услови нису испуњени, резервисање се не признаје.

Дугорочна резервисања обухватају резервисања за трошкове у гарантном року, резервисања за трошкове обнављања природних богатстава, резервисања за задржане кауције и депозите, резервисања за тршкове реструктурирања Предузећа, резервисања за пензије и остала дугорочна резервисања за покриће обавеза (правних или стварних), насталих као резултат прошлих догађаја, за које је вјероватно да ће изазвати одлив ресурса који садрже економске користи, ради њиховог измиревања и које се могу поуздано процијенити (као нпр. спорови у току), као и резервисања за издате гаранције и друга јемства.

Дугорочна резервисања за трошкове и ризике прате се по врстама, а њихово смањење, односно укидање врши се у корист прихода.

Резервисања се не признају за будуће пословне губитке.

Резервисања се разликују од других обавеза као што су , на примјер, обавезе према добављачима и обрачунате обавезе, јер је код њих присутна неизвјесност у погледу рока настанка или износа будућих издатака који су потребни за измирење.

Мјерење резервисања врши се у износу који је признат као резервисање и он представља најбољу процјену издатка који је потребан за измирење садашње обавезе на дан биланса стања. Резервисања се испитују на дан израде сваког биланса стања и коригује тако да одражавају најбољу садашњу процјену.

Ако више није вјероватно да ће одлив ресурса који представљају економске користи бити потребан за измирење обавезе, резервисање се укида.

Гдје је учинак временске вриједности новца значајан, износ резервисања представља садашњу вриједност издатака за које се очекује да ће бити потребни за измирење обавезе. Због временске вриједности новца, резервисања у вези са одливима готовине који настају одмах послје дана биланса стања штетнија су од оних гдје одливи готовине у истом износу, настају касније.

Резервисања се, дакле дисконтују, тамо гдје је учинак значајан.

Рачуноводствена политика камата и других трошкова позајмљивања

Камата и остали тршкови позајмљивања предузећа обухватају се по основном поступку у складу са МРС 23 - Трошкови позајмљивања, односно на терет расхода периода у коме су настали, осим у мјери у којој се капитализују када се обухватају по допуштеном алтернативном поступку.

Капитализација камата и других тршкова позајмљивања у складу са допуштеним алтернативним поступком из МРС 23 - Трошкови позајмљивања врши се када се камата и други тршкови позајмљивања непосредно могу приписати стицању, изградњи или изради средства које се оспособљава за употребу, када је вјероватно да ће ти тршкови донијети предузећу будуће економске користи и када се могу поуздано измјерити.

Уколико сви наведени услови за капитализацију камате нису испуњени, камата и тршкови позајмљивања признају се као расход периода у којем су настали.

VI НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ

A. НАПОМЕНЕ УЗ БИЛАНС СТАЊА

1. Стална имовина

Сталну имовину Друштва чине: земљиште, грађевински објекти, постројења и опрема и одложрна пореска средства. Подаци о набавној, отписаној и садашњој вриједности сталне имовине дати су у сљедећем табеларном прегледу:

Р/Б	Опис	Вриједност		
		набавна	отписана	садашња
I	Нематеријална улагања	0	0	0
1.	Оснивачка улагања	0	0	0
2.	Улагања у развој	0	0	0
3.	Концесије, патенти, лиценце и слична права	0	0	0
II	Некретнине, постројења, опрема и инвестиционе некретнине	64.790.898	55.438.720	9.352.178
1.	Земљиште	697.958	0	697.958
2.	Грађевински објекти	17.027.365	10.024.496	7.002.869
3.	Постројења и опрема	47.065.575	45.414.224	1.651.351
4.	Инвестиционе некретнине	0	0	0
6.	Аванси и некретнине, постројења, опрема и инвестиционе некретнине у припреми	0	0	0
7.	Улагања на туђим некретнинама, постројењима и опреми	0	0	0
III	Биолошка средства и средства Културе	0	0	0
1.	Шуме	0	0	0
2.	Вишегодишњи засади	0	0	0
3.	Средства културе	0	0	0
IV	Дугорочни финансијски Пласмани	0	0	0
1.	Учешће у капиталу зависних правних лица	0	0	0
2.	Учешће у капиталу других правних Лица	0	0	0
3.	Дугорочни кредити у земљи	0	0	0
4.	Дугорочни кредити у иностранству	0	0	0
5.	Финансијска средства расположива за продају	0	0	0
6.	Финансијска средства која се држе до рока доспјећа	0	0	0
7.	Остали дугор. финансијски пласмани	0	0	0
V	Одложена пореска средства	1.763	0	1.763
VI	Стална имовина – укупно	64.792.661	55.438.720	9.353.941

Вриједност сталне имовине исказана на одговарајућим позицијама Биланса стања одговара вриједности исказаној у књиговодственој евиденцији.

Подаци о промјенама вриједности сталне имовине презентовани су у сљедећем табеларном прегледу:

1.1 Некретнине, постројења, опрема и инвестиционе некретнине

	Земљиште	Грађевински објекти	Постројења и опрема	Аванси и основна средства у припреми	Укупно
Набавна вриједност:					
Стање на почетку Године	697.958	17.027.365	47.065.429	54.052	64.844.804
Повећања:	0	0	146		146
Нове набавке	0	0			
Процјена и Рвалоризација	0	0	0		
Смањења:	0	0	0	54.052	54.052
Расход, продаја и друго	0	0	0		
Рекласификација	0	0	0		
Стање на крају године	697.958	17.027.365	47.065.575	0	64.790.898
Кумулирана исправка вриједности:					
Стање на почетку Године	0	9.604.619	45.403.804	0	54.571.823
Повећања:	0	419.877	10.420		430.297
Амортизација	0	419.877	10.420	0	430.297
Набавка/процјена	0				
Смањења:	0				
Кумулирана исправка у Отуђењу	0				
Рекласификација	0				
Стање на крају године	0	10.024.496	45.414.224	0	55.438.720
Нето садашња вриједност:					
31.12.2010. године	697.958	7.002.869	1.651.351	0	9.352.178
31.12.2009. године	697.958	7.422.746	1.661.625	54.052	9.836.381

Земљиште

Вриједност земљишта исказана је по процијењеној фер вриједности приликом израде почетног биланса стања, а односи се на 2.173 м² земљишта у Палама и 9.470 м² земљишта у Баошићима.

Власништво на земљишту у Палама површине 2.173 м², Друштво документује Земљишнокњижним извадаком, број 25923, КО Пале, број зк. Улошка 5504, а власништво на земљишту у Баошићима површине 9.470 м², Листом непокретности – препис 102, КО Баошићи.

Поред тога, Друштво има у посједу 4.346 м² земљишта (Пале, Сејдина лука, број парцеле 2233) и 15.165 м² земљишта на коме су изграђени грађевински објекти које, због неријешеног питања власништва, није исказано у пословним књигама. У току је поступак рјешавања питања власништва и на наведеном земљишту.

Грађевински објекти

Вриједност грађевинских објеката исказана у Билансу стања односи се на:

- два грађевинска објеката у Палама, укупне површине 15.012 м², 17.007.365 КМ и
- осам монтажних кућица у Баошићима, укупне површине 174 м², 20.000 КМ.

Набавна вриједност грађевински објекти призната је по процијењеној фер вриједности из 2003. године.

Опрема

Набавна вриједност опреме, као и набавна вриједност некретнина, призната је по процијењеној фер вриједности из 2003. године. Повећање набавне вриједности опреме, у 2010. години, односи се на набавку принтера.

1.2 Дугорочни финансијски пласмани

	Учешће у капиталу зависних правних лица	Учешће у капиталу других правних лица	Дугорочни кредити	Остали дуг. финансијски пласмани	Укупно
Набавна вриједност:					
Стање на почетку Године	0	0	0	0	0
Повећања:				0	0
Нове набавке					
Процјена и Рвалоризација					
Смањења:				0	0
Расход, продаја и друго				0	0
Стање на крају године	0	0	0	0	0
Кумулирана исправка вриједности:					
Стање на почетку Године	0	0	0	0	0
Повећања:					
Амортизација					
Набавка/процјена					
Смањења:					
Кумулирана исправка у Отуђењу					
Стање на крају године	0	0	0	0	0
Нето садашња вриједност:					
31.12.2010. године	0	0	0	0	0
31.12.2009. године	0	0	0	0	0

2 Текућа имовина

2.1 Залихе, дати аванси и стална средства класификована као средства намијењена за продају

	Износ у КМ	
	31.12.2010.	31.12.2009.
1. Материјал	3.470.836	3.499.875
2. Недовршени властити учинци	2.365.043	2.406.646
3. Готови производи	503.750	503.750
4 Залихе, бруто - укупно (1 до 3)	6.339.629	6.410.271
5. Исправка вриједности залиха	946.235	948.793
6 Залихе, нето (4-5)	5.393.394	5.461.478
7. Бруто дати аванси	1.073.005	1.016.237
8. Исправка вриједности аванса	1.037.323	974.489
9. Дати аванси – нето (7-8)	35.682	41.748
10. Стална средства намијењена отуђењу	0	0
11. Укупно (6+9+10)	5.429.076	5.503.226

Стања исказана на напријед наведеним позицијама одговарају стањима исказаним на одговарајућим аналитичким контима у књиговодственој евиденцији Друштва, као и стању утврђеном пописом на дан 31.12.2010. године.

2.2 Краткорочна потраживања и пласмани

	Купци – повезана правна лица	Купци у земљи	Купци у иностранству	Потраж. из специфич. послова	Друга краткор. потраж.	Укупно
БРУТО СТАЊЕ						
Бруто стање на почетку Године	0	716.929	225.828	92.140	228.885	1.263.782
Бруто стање на крају Године	0	690.453	243.708	262.988	231.951	1.429.100
Исправка вриједности на почетку године	0	673.773	224.425	92.140	227.642	1.217.980
Исправка вриједности на крају године	0	681.072	242.305	99.481	227.642	1.250.500
НЕТО СТАЊЕ						
31.12.2010. године	0	9.381	1.403	163.507	4.309	178.600
31.12.2009. године	0	43.156	1.403	0	1.243	45.802

Износ краткорочних потраживања, исказаних у Билансу стања, одговара стању исказаном у књиговодственој евиденцији. Део тих потраживања, у износу 1.250.500 КМ, односи се на потраживања старија од једне године. Та потраживања су, у складу с одредбама члана 60. Правилника о рачуноводству и рачуноводственим политикама, процијењена сумњивим потраживањима и као таква књижена на терет расхода и у корист исправке вриједности потраживања од купаца.

2.3 Готовински еквиваленти и готовина

	Износ у КМ	
	31. 12. 2010.	31.12. 2009.
Хартије од вриједности	0	0
Жиро - рачуни	2.323,33	1.326,48
Благајна	1.349,83	1.542,71
Издвојена новчана средства за банк. гаранције	14.250,00	54.000,00
Девизни рачуни	4.813,32	39.428,85
Девизна благајна	1.727,56	1.338,87
Остала новчана средства	0	0
Готовински еквиваленти и готовина - укупно	24.464,04	97.636,91

Износ исказан на билансној позицији „Готовински еквиваленти и готовина“ идентичан је износу исказаном у рачуноводственој евиденцији, односно износу исказаном у Извјештају пописне комисије, са стањем на дан 31.12.2010. године.

Салдо аналитичког конта Благајна, на дан 31.12.2010. године одговара стању исказаном у благајничком извјештају на тај дан, односно стању средстава у благајни утврђеном пописом новчаних средстава, на дан 31.12.2010. године.

Благајнички максимум је одређен Одлуком директора Друштва, број, 005/04 од 25.12.2003. године, у износу од 5.000 КМ.

У сљедећем табеларном прегледу презентовано је стање новчаних средстава на жиро рачунима, девизним рачунима и у благајни Друштва, на дан 31.12.2010. године.

Р/Б	Назив банке	Број извода	Датум извода	Стање
1.	Привредна банка		2000.	6,13
2.	Нуро Alpe-Adria-Bank А.Д. Бањалука	85	31.12.2010.	1.580,13
3.	Нова Банка А.Д. Бањалука	5	31.12.2010.	0,20
4.	НЛБ Развојна Банка А.Д. Бањалука	24	30.11.2010.	736,87
5.	Новчана средства на жиро рачунима - укупн (1 до 4)			2.323,33
6.	НЛБ Развојна Банка А.Д. Бањалука -USD	12	31.12.2010.	16,78
7.	НЛБ Развојна Банка А.Д. Бањалука-EUR	3	2006.	265,46
8.	Нова Банка.а.д.Бањалука- EVR		2006.	98,76
9.	Нуро Alpe-Adria-Bank А.Д. Бањалука- EVR	19	06.12.2010.	1.534,21
10.	Нуро Alpe-Adria-Bank А.Д. Бањалука- USD	3	26.05.2009.	143,15
11.	Нова Банка А.Д. Бањалука - USD	2	05.08.2009.	921,46
12.	Српска Банка Београд-USD	1	2006.	1.833,50
13.	Новчана средства на девизним рачунима - укупн (6 до 13)			4.813,32
14.	Новчана средства у благајни	53,21	31.12.2010.	1.349,83
15.	Новчана средства у девизној благајни	28	31.12.2010.	1.727,56
16.	Новчана средства на жиро рачунима, девизним рачунима и у благајни - укупно (5+13+14+15)			10.241,04
17.	Издвојена новчана средства за банкарске гаранције			14.250,00
18.	Новчана средства - укупно (16+17)			24.464,04

2.4 Порез на додату вриједност и активна временска разграничења

	Износ у КМ	
	31. 12. 2010.	31.12. 2009.
Порез на додату вриједност	4.866	3.059
Остала активна временска разграничења	0	7.500
ПДВ и АВР - укупно	4.866	10.559

3. Капитал

3.1 Структура капитала

	Износ у КМ	
	31. 12. 2010.	31.12. 2009.
1. Акцијски капитал	14.904.982	14.904.982
2. Остали капитал	0	0
3. Основни капитал – укупно (1+2)	14.904.982	14.904.982
4. Законске резерве	1.331	1.331
5. Ревалоризационе резерве	1.667.167	1.667.167
6. Нераспоређени добитак ранијих година	0	0
7. Нераспоређени добитак текуће године	0	0
8. Нераспоређени добитак – укупно (6+7)	0	0
9. Губитак ранијих година	5.907.101	4.520.588
10. Губитак текуће године	1.770.195	1.386.513
11. Губитак до висине капитала (9+10)	7.677.296	5.907.101
12. Капитал – укупно (3+4+5+8-11)	8.896.184	10.666.379

3.2 Структура основног капитала

Р/Б	ВЛАСНИК	Адреса	Износ	% учешће у осн. капиталу
1.	Интерни дионичари		1.631.032	10,942865
2.	Ваучер понуда		1.991.093	13,358574
3.	Фонд за пензијско и инвалидско осигурање РС	Његошева 28, Бијељина	1.327.395	8,905714
4.	Фонд за реституцију Републике Српске	Младена Стојановића 7, Бања Лука	663.698	4,452860
5.	Државни капитал		9.291.764	62,339987
6.	Остали		0	0
Основни капитал - укупно (1 до 6)			14.904.982	100,00000

Власничка структура капитала одговара стању исказаном у књиговодственој евиденцији.

4. Обавезе

4.1 Дугорочне обавезе

	Износ у КМ	
	31. 12. 2010.	31.12. 2009.
1. Дугорочни кредити	0	0
2. Обавезе по финансијском лизингу	0	0
3. Остале дугорочне обавезе	0	0
Дугорочне обавезе – укупно (1 до 3)	0	0

4.2 Краткорочне обавезе

	Износ у КМ	
	31. 12. 2010.	31.12. 2009.
1. Краткорочни кредити	0	0
2. Дио дугорочних финансијских обавеза које за плаћање доспијевају у периоду до годину дана	0	0
3. Дио дугорочног финансијског лизинга	0	0
4. Дио репрограмираних доприноса	0	0
5. Остале краткорочне финансијске обавезе	500	0
I Краткорочне финансијске обавезе – укупно (1 до 5)	500	0
1. Примљени аванси, депозити и кауције	59.330	54.952
2. Добављачи - повезана правна лица	0	0
3. Добављачи у земљи	136.642	118.235
4. Добављачи у иностранству	463	463
5. Остале обавезе из пословања	44.526	41.241
II Обавезе из пословања – укупно (1 до 5)	240.961	214.891
III Обавезе из специфичних послова – укупно	465.243	430.912
1. Обавезе за нето зараде и накнаде	2.313.534	1.576.502
2. Обавезе за доприносе на зараде и накнаде зарада	371.139	2.062.406
3. Обавезе за порезе на зараде	2.460.467	357.083
VI Обавезе за бруто зараде и накнаде зарада – укупно (1 до 3)	5.145.140	3.995.991
1. Друге обавезе према запосленим	83.442	61.024
2. Обавезе према члановима Управног и Надзорног одбора	56.249	35.230
3. Обавезе по основу уговора о дјелу	12.850	12.969
4. Друге обавезе	863	900
V Друге обавезе – укупно (1 до 4)	153.404	110.123
1. Порез на додату вриједност	0	1.196
2. Обавезе за остале порезе доприносе и друге дажбине	89.515	64.063
3. Обавезе за порез на добитак		0
VI Обавезе за порезе, доприносе и друге дажбине – укупно (1 до 3)	89.515	65.259
VII Пасивна временска разграничења – укупно	0	11.813
Краткорочне обавезе – укупно (I до VII)	6.094.763	4.828.989

На позицији „Примљени аванси, депозити и кауције“ исказан је износ од 59.330 КМ, а односи се на примљени аванс од правног лица у иностранству (Кипал Експорт Београд).

Нето зараде, за мјесец децембар 2010. године, као и за остале мјесеце у 2010. години, нису исплаћене до израде овог извјештаја. Дана **02.07.2010.** године, извршена је исплата мјесечне зараде за мјесец јули 2008. године, тако да се евидентиране обавезе за нето зараде односе на период од августа 2008. до децембра 2010. године.

5. Ванбилансна актива и пасива

Признато стање ванбилансне активе (група рачуна 88) и ванбилансне пасиве (група рачуна 89), на дан 31.12.2010. године, износи 1.642.491 КМ, а састоји се од:

- потраживања за услуге од Министарства одбране,	280.831	КМ
- потраживања за камате од Министарства одбране,	373.267	КМ
- готови производи у складишту „Буро Ђаковић“ Слвонски Брод,	796.875	КМ
- алат у складишту 49	50.270	КМ
- материјал на доради, складиште 70	63.054	КМ
- вриједност земљишта у Федерацији БиХ,	78.194	КМ

Износ исказан на позицији „Ванбилансна актива“, као и на позицији „Ванбилансна пасива“, одговара износу исказаном у одговарајућој евиденцији.

Б. НАПОМЕНЕ УЗ БИЛАНС УСПЈЕХА

6. Приходи

6.1 Приходи редовне дјелатности

	31. децембра	
	2010.	2009.
1. Приходи од продаје робе повезаним правним лицима	0	0
2. Приходи од продаје робе на домаћем тржишту	0	0
3. Приходи од продаје робе на иностраном тржишту	0	0
I Приход од продаје робе - укупно (1 до 3)	0	0
1. Приходи од прод. учинака повезаним правним лицима	356	118.032
2. Приходи од прод. учинака на домаћем тржишту	170.457	837.724
3. Приходи од прод. произ. И услуга на ино тржишту	0	0
II Прих. од продаје производа и услуга – укупно (1 до 3)	170.813	955.756
III Приходи од продаје - укупно (I+II)	170.813	955.756
1. Повећање вриједности залиха учинака	0	0
2. Смањење вриједности залуха учинака	41.603	188.617
3. Остали пословни приходи	216.385	207.967
IV Остали пословни приходи – укупно (1-2+3)	174.782	19.350
V Пословни приходи - укупно (III + IV)	345.595	975.106

Остали пословни приходи у износу од 216.385 КМ, односе се на:

- извозну стимулацију Владе РС, 200.000 КМ,
- приходе из других намјенских извора, 7.782 КМ, и
- приходе по другим основама, 8.603 КМ.

6.2 Финансијски приходи

	31. децембра	
	2010.	2009.
1. Приходи од камата	29	33
2. Позитивне курсне разлике	362.198	44.445
3. Остали финансијски приходи	0	0
Финансијски приходи – укупно (1 до 3)	362.227	44.478

6.3 Остали приходи

	31. децембра	
	2010.	2009.
1. Добици по основу продаје нематеријалних улагања, некретнина, постројења и опреме	0	0
2. Добици по основу продаје материјала	0	0
3. Вишкови изузимајући вишкове залиха учинака	0	0
4. Наплаћена остала потраживања	0	0
5. Приходи од смањења обавеза, укидања неискоришћених дугорочних резервисања и остали непоменути приходи	0	12.679
Остали приходи – укупно (1 до 5)	0	12.679

7. Расходи

7.1 Пословни расходи

7.1.1 Набавна вриједност продате робе

	31. децембра	
	2010.	2009.
1. Набавна вриједност продате робе на мало	0	0
2. Набавна вриједност продате робе на велико	0	0
Набавна вриједност продате робе - укупно	0	0

7.1.2 Трошкови материјала

	31. децембра	
	2010.	2009.
1. Трошкови материјала за израду учинака	32.294	170.851
2. Трошкови осталог (режијског) материјала	2.476	10.812
3. Трошкови горива и енергије	19.863	32.585
Трошкови материјала – укупно (1 до 3)	54.633	214.163

7.1.3 Трошкови зарада, накнада зарада и остали лични расходи

	Јануар-децембар	
	2010.	2009.
1. Трошкови бруто зарада и бруто накнада	1.318.933	1.394.779
2. Остали лични расходи	57.097	174.729
Трошкови зарада, накнада зарада и остали лични расходи – укупно (1+2)	1.376.030	1.569.508

Остали лични расходи, у износу 57.097 КМ, састоје се од:

- бруто накнаде члановима Надзорног одбора и Одбора за ревизију,	15.771	КМ
- отпремнине за одлазак у пензију,	15.228	КМ
- трошкова службеног путовања,	12.846	КМ
- накнада за трошкове превоза на рад и са рада,	4.660	КМ
- трошкови превоза на службеном путу,	1.426	КМ
- помоћ запосленима,	7.166	КМ

Обрачун накнада извршен је на основу одлука надлежних органа, а у складу са законским прописима и општим актима Друштва

7.1.4 Трошкови производних услуга

	Јануар-децембар	
	2010.	2009.
1. Трошкови услуга израде учинака	400	6.750
2. Трошкови транспортних услуга	7.951	8.006
3. Трошкови услуга одржавања	3.070	15.238
4. Трошкови закупнина	0	0
5. Трошкови сајмова	0	0
6. Трошкови рекламе и пропаганде	2.549	2.826
7. Трошкови комуналних услуга	6.632	0
8. Трошкови обезбјеђења	21.600	0
9. Трошкови производних услуга по уговору о дјелу	13.804	0
10. Трошкови осталих услуга	3.597	54.236
Трошкови производних услуга - укупно (1 до 10)	59.603	87.056

7.1.5 Трошкови амортизације и резервисања

	Јануар-децембар	
	2010.	2009.
1. Трошкови амортизације	430.298	436.599
2. Трошкови резервисања	0	0
Трошкови амортизације и резервисања – укупно (1+2)	430.298	436.599

Амортизација је обрачуната примјеном линеарног метода и амортизационих стопа утврђених у складу са МРС 16.

7.1.6 Нематеријални трошкови без пореза и доприноса

	Јануар-децембар	
	2010.	2009.
1. Трошкови накнада	0	0
2. Трошкови непроизводних услуга	15.039	0
3. Трошкови репрезентације и поклона	7.294	22.806
4. Трошкови премије осигурања	0	0
5. Трошкови платног промета	670	7.253
6. Трошкови чланарина	1.049	438
7. Остали нематеријални трошкови	15.050	23.557
Нематеријални трошкови без пореза и доприноса - укупно (1 до 7)	39.102	54.054

Остале нематеријалне трошкове у износу од 15.050 КМ, чине:

- трошкови одмаралишта Баошићи 8.631 КМ
- трошкови судских и административних такси 1.417 КМ
- трошкови претплате на часописе, 2.849 КМ
- остали нематеријални трошкови, 2.153 КМ.

7.1.7 Трошкови пореза и доприноса

	Јануар-децембар	
	2010.	2009.
1. Трошкови пореза	39.570	7.775
2. Трошкови доприноса	3.163	17
Трошкови пореза и доприноса – укупно (1 +2)	42.733	7.792

7.2 Финансијски расходи

	Јануар-децембар	
	2010.	2009.
2. Расходи камата	506	91
3. Негативне курсне разлике	395.278	36.940
6. Остали финансијски расходи	18.484	0
Финансијски расходи – укупно	414.268	37.031

7.3 Остали расходи

	Јануар-децембар	
	2010.	2009.
1. Губици по основу продаје и расходовања нем. улагања, некретнина, постројења и опреме	0	0
2. Губици по основу продаје и расходовања инвестиционих некретнина	0	0
3. Губици по основу продаје и расходовања биолошких средстава	0	0
4. Губици по основу продаје средстава обустављеног пословања	0	0
5. Губици по основу продаје учешћа у капиталу и ХОВ	0	0
6. Губици по основу продатог материјала	0	0
7. Мањкови, изузимајући мањкове залиха учинака	0	0
8. Расходи по основу заштите од ризика	0	0
9. Расходи по основу исправке вриједности отписа потраживања	61.350	12.573
10. Расходи по основу расходовања залиха материјала и робе и остали расходи	0	0
Остали расходи – укупно (1 до 10)	61.350	12.573

8. Финансијски резултат

ОПИС	Износ у КМ		Индекс
	2010.	2009.	
Пословни приходи	345.595	975.106	35
Пословни расходи	2.002.399	2.369.172	85
Пословни добитак	0	0	0
Пословни губитак	1.656.804	1.394.066	119
Финансијски приходи	362.227	44.478	8
Финансијски расходи	414.268	37.031	11
Добитак по основу финансијских прихода и расхода	0	7.447	0
Губитак по основу финансијских прихода и расхода	52.041	0	0
Добитак редовне активности	0	0	0
Губитак редовне активности	1.708.845	1.386.619	123
Остали приходи	0	12.679	0
Остали расходи	61.350	12.573	488
Добитак по основу осталих прихода и расхода	0	106	0
Губитак по основу осталих прихода и расхода	61.350	0	0
Приходи од усклађивања вриједности имовине	0	0	0
Расходи од усклађивања вриједности имовине	0	0	0
Добитак по основу усклађивања вријед. имовине	0	0	0
Губитак по основу усклађивања вријед. имовине	0	0	0
Приходи по основу промјене у рачуноводственим политикама и исправке грешке из ранијих година	0	0	0
Расходи по основу промјене у рачуноводственим политикама и исправке грешке из ранијих година	0	0	0
Укупни приходи	707.822	1.032.263	69
Укупни расходи	2.478.017	2.418.776	102
Финансијски резултат – бруто губитак	1.770.195	1.386.513	128
Порески расходи	0	0	0
Нето губитак	1.770.195	1.386.513	128
Добици утврђени директно у капиталу	0	0	0
Губици утврђени директно у капиталу	0	0	0
Укупан нето добитак	0	0	0
Укупан нето губитак	1.770.195	1.386.513	128

Друштво је у Билансу успјеха исказало укупан нето губитак у износу 1.770.195 КМ, с тим што је исказан пословни губитак у износу 1.656.804 КМ, губитак по основу финансијских прихода и расхода у износу 52.041 КМ и губитак по основу осталих прихода и расхода у износу 61.350 КМ.

Пословни приходи остварени у 2010. години мањи су од пословних прихода остварених у 2009. години за 65%, док су пословни расходи мањи за 15%. Веће смањење пословних прихода у односу на пословне расходе 50 индексних поена резултирало је пословним губитком у износу 1.656.804 КМ.

В. НАПОМЕНА УЗ БИЛАНС ТОКОВА ГОТОВИНЕ

У Билансу токова готовине, за период од 01.01. до 31.12.2010. године, исказан је укупан прилив готовине у износу 302.949 КМ, укупан одлив готовине 379.121 КМ и нето одлив готовине у износу 76.172 КМ.

Износ готовине на почетку обрачуноског периода умањен за нето одлив готовине (97.637 минус 76.172) износи 21.465 КМ. Наведени износ увећан за 2.999 КМ (разлика између позитивних и негативних курсних разлика) одговара износу готовине на крају обрачуноског периода.

Друштво је у 2010. години остварило нето одлив готовине из пословних активности у износу 57.688 КМ и нето одлив готовине из активности финансирања у износу 18.484 КМ, тако да укупан нето прилив готовине износи 76.172 КМ.

Г. НАПОМЕНА УЗ ИЗВЈЕШТАЈ О ПРОМЈЕНАМА НА КАПИТАЛУ

У 2010. години евидентиране су сљедеће промјене на капиталу:

О П И С	Акцијски капитал	Основни капитал	Резерве	Нераспо-ређени добитак	Губитак до висине капитала	Укупно (3+4+5-6)
1	2	3	4	5	6	7
Стање на почетку године	14.904.982	14.904.982	1.668.498	0	5.907.101	10.666.379
Повећања:	0	0	0	0	1.770.195	-1.770.195
- Нераспоређени добитак ранијих година	0	0	0	0	0	0
- Нето добитак периода исказан у билансу успјеха	0	0	0	0	0	0
- Нето добитак периода признат директно у капитал	0	0	0	0	0	0
- Расподјела добитка	0	0	0	0	0	0
- Губитак текуће године	0	0	0	0	1.770.195	-1.770.195
Смањења:	0	0	0	0	0	0
- Нето губитак периода признат директно у капитал	0	0	0	0	0	0
- Расподјела добитка			0	0	0	0
- Ефекти исправке грешака				0	0	0
Стање на крају године	14.904.982	14.904.982	1.668.498	0	7.677.296	8.896.184

VII ПОТЕНЦИЈАЛНА СРЕДСТВА И ОБАВЕЗЕ

1. Листа судских спорова у којима је Друштво тужилац

Р/Б	Тужени	Предмет		Износ дуга У КМ	Процијењени исход
		број	датум		
1.	Републичка дирекција за промет НВО	890PS0100220 9PS	19.06.2009.	673.773	Неизвјесно
2.	„Бобар“ Бијељина	Ps-156/2001	19.02.2003.	227.642	Неизвјесно
3.	Министарство одбране	1171 Ps006405 Ps04	19.06.2009.	654.097	Неизвјесно
УКУПНО				1.555.512	

2. Листа судских спорова у којима је Друштво тужена страна

Р/Б	Тужилац	Предмет		Износ дуга У КМ	Процијењени исход
		број	датум		
1.	Фабрика глинице „Бирач“ АД Зворник	Гж. бр. 2562/10-04	14.09.2010.	156.660	Неизвјесно
УКУПНО				156.660	

Предмет спора је право својине на 14 објеката апартманског типа и земљишта на којем су ти објекти изграђени, и то дио парцела означених као к.п. 734 површине 1884 м² и к.п. 731/2 површине 354 м², уписане у листу непокретности бр. 102 КО Баошић.

2. Листа судских спорова у којима је Друштво тужена страна

До момента израде овог извјештаја, нема сазнања о покретању судских спорова у којима је Друштво тужена страна.

VIII ВАНРЕДНИ ДОГАЂАЈИ

Директор Друштва, нас је информисао да, у 2010. години, у пословању Друштва није било ванредних догађаја.

IX НАКНАДНИ ДОГАЂАЈИ

Према усменој изјави Милке Бањанин, у веремењу од 31.12.2010. године, до ревизије финансијских извјештаја за ту годину, није било догађаја који би могли утицати на финансијске извјештаје који су предмет ревизије.

X СТАЛНОСТ ПОСЛОВАЊА

Друштво је у 2010. години остварило губитак од редовне активности у износу 1.708.845 КМ и губитак по основу осталих прихода и расхода у износу 61.350 КМ, што је у коначном резултатомало губитком у износу 1.770.195 КМ.

Поред наведеног, Друштво у Билансу стања, на дан 31.12.2010. године, има исказан губитак из ранијих година у износу 5.907.101 КМ, тако да је евидентиран укупан губитак до висине капитала у износу 7.677.296 КМ. Учешће губитка у основном капиталу је 51,51%.

Показатељ финансијске стабилности, као и коефицијент ликвидности су неповољни, што значи да је Друштво суочено са проблемом неликвидности.

Наведене чињенице указују на постојање неизвјесности у погледу сталности пословања Друштва.

XI ДОКУМЕНТАЦИЈА РЕВИЗОРА

Документација ревизора садржи:

- Рјешење надлежног регистрационог суда о упису Друштва у судски регистар и статусне промјене до датума закључивања ревизијског ангажмана;
- Изјава руководства
- Правилник о рачуноводству и рачуноводственим политикама;
- друга општа акта и одлуке које су од значаја за пословање и тренутни статус Друштва;
- копије званичних финансијских извјештаја који се односе на период ревизије као и период који претходи том периоду;
- документација за коју смо сматрали да је од значаја за стицање разумног увјерења по питањима која су разматрана (брuto биланс, финансијске картице и др.);
- радне папире којима се доказују износи и наводи, односно којима се поткрепљује стечено ревизорско увјерење и изражено коначно ревизорско мишљење.

Источно Сарајево, 04.05.2011. године

„REVIQUAL“ д.о.о.
Источно Сарајево

Мр Ранко Батинић,
овлашћени ревизор